

RESOLUCE SCHVÁLENÁ ÚČASTNÍKY JEDNÁNÍ I. SEKCE

Účastníci zasedání I. sekce projednali referáty a diskusní příspěvky přednesené v průběhu jednání sekce ve dnech 17. a 18. září 1959 a došli k těmto závěrům:

1. Vývoj čs. historiografie a celého našeho života svědčí potvrdil zásady marxismu-leninismu jako základu budování nové společnosti i veškeré vskutku vědecké práce. Soudíme, že naléhavým úkolem našeho vědeckého oboru tak jako veškeré historiografie je ještě důsledněji a promyšleněji ovládnout a aplikovat vědecké učení o společnosti — marxismus-leninismus — při studiu dějin předkapitalistických formací. Velikou pomocí a učitelem při této práci je nám sovětská historiografie, z jejíž děl jsme se učili a kde máme možnost v tvůrčí spolupráci studovat základní otázky dějin předkapitalistických formací. S povděkem konstatujeme, že možnost spolupráce se plně rozvíjí i s historiiky ostatních lidově demokratických zemí a s pokrokovými historiiky kapitalistických států.

2. Jako velmi naléhavý úkol se nám jeví nekompromisní boj proti všem odrudám buržoasní historiografie, zvláště pak proti tendencím bezideovosti a objektivistického pozitivismu, projevujících se v naší historiografii. Z tohoto hlediska je nutno věnovat větší péči než dosud základním otázkám metodologickým a zvyšovat ideologickou úroveň naší práce, neboť není náhodné, že nejvýraznější projevy objektivistických tendencí se ukázaly právě ve studiích z období feudalismu.

Vedle tohoto úkolu nesmíme ztratit ze zřetele působení starých nepřátel našich národů, ideologů německého imperialismu. Bylo by závažnou chybou přehlížet pokusy o falšování starších dějin slovanských národů, znešvaření našich národních dějin se záměrným cílem poděpírat revanšistické nároky západoněmeckých imperialistů. Z tohoto hlediska bude potřeba rozpracovat dějiny tzv. kolonisace, vyvrátit tendenční líčení německé imperialistické historiografie tohoto úseku dějin. Vědecky bude potřeba objasnit neblahý vliv habsburské monarchie pro dějiny našich národů, vyvrátit báchorky, které s průhledným politickým cílem se snaží vyličít vznik a vývoj habsburské monarchie jako „pokrok“, na který má být navazováno.

Historikové dějin feudalismu musí posilovat národní vědomí našeho lidu objasňováním světlých stránek naší minulosti, přispívat k upevňování československého vlastenectví. Musí historicky zvládnout veliké objevy našich archeologů, znamenající zvrat v dosavadních názorech na počátky našich dějin, musí studovat husitské revoluční hnutí a jeho tradice, které se staly základem pokrokových směrů českého národního života. Konečně — a zde zbývá nejvíce kus práce v tomto úseku — je nutno vědecky zkoumat a objasnit dějiny tzv. národního obrození, jehož význam i pro pochopení vývoje kapitalismu je mimořádný.

Pro lepší pochopení našich národních dějin, pro poznání zákonitosti dějin předkapitalistických formací je nutno také vybudovat v rámci daných možností studium obecných dějin. K tomuto účelu považujeme za prospěšné zřízení zvláštního časopisu pro obecné dějiny. Upozorňujeme současně na nutnost výchovy dorostu pro vědy o antickém starověku a byzantologii. Přitom jsme si vědomi toho, že studium obecných dějin se musí soustředit na vskutku klíčové otázky těchto dějin nebo na tematiku pomáhající zvláště k objasnění našich národních dějin. Za takovou považujeme zejména otázku vztahů mezi národy ČSR a ostatními slovanskými národy a národy sousedních zemí.

Těmto úkolům se musí přizpůsobit i ediční práce, která má vytvářet předpoklady pro řešení vytčených úkolů a zbavit se náhodnosti a živelnosti. Bylo by vhodné, aby komise pro vydávání starších pramenů při HÚ ČSAV ve spolupráci s ASMV vypracovala konkrétní program ediční práce z období feudalismu jak po stránce tematické, tak i metodické. Zvládnutí těchto úkolů bude vyžadovat dobudování, studia pomocných věd historických, dát jim publikační možnosti v novém časopise pro pomocné vědy historické a zapojit je do současných potřeb čs. marxistické historiografie.

3. Plně uznávajíc nutnost soustředit většinu sil a hlavní zájem na studium dějin novějších a nejnovějších, poukazujeme — vědomi si své odpovědnosti — na nezbytnost práce v oblasti starších dějin, které jsou stále více jevištěm hrubého falšování ze strany buržoasní a zejména revanšistické historiografie. Úspěšné zvládnutí vytcených úkolů učiní i z dějin předkapitalistických formací, zejména pak feudalismu, platného pomocníka v ideologické a výchovné práci.

4. Účastníci jednání I. sekce konečně projednali opatření organizačního rázu. Zdůrazňují nutnost synthetických děl, psaných jazykem přístupným širokým vrstvám čtenářů a plně schvalují tematiku historické práce, jak je vyčtena v Státním plánu vědeckého výzkumu. Uznávajíc důležitost a význam práce v oblasti regionálních dějin doporučují intenzivnější péči o to, aby soustavnou pomocí regionálním historikům byla jejich činnost pozvedána na vyšší metodickou a ideologickou úroveň.

5. Účastníci I. sekce vyslovili na svém jednání dík straně a vládě za velikou péči a podporu pro rozvíjení vědecké práce v naší vlasti a ujistují, že nebudou litovat sil, aby pomohli zvládnout veliké úkoly, které před nás staví epocha dovršení socialismu v Československu a s tím spojený proces kulturní revoluce, v němž historiografie na všech úsecích musí sehrát důležitou úlohu.

V Praze dne 18. září 1959.